

Generalitat de Catalunya
**Departament de Territori
i Sostenibilitat**

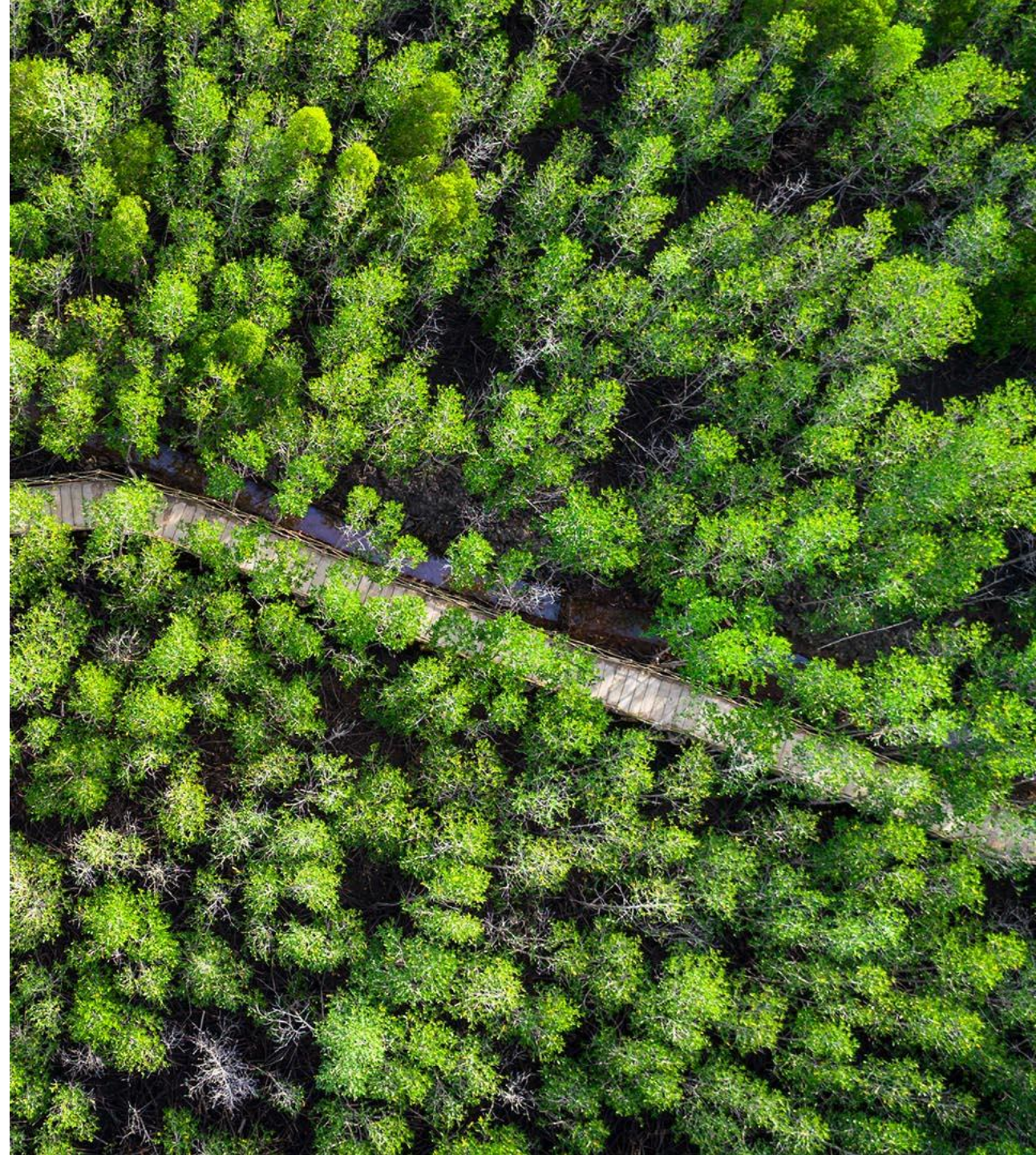
Full de Ruta de l'Economia Circular a Catalunya

Sector dels materials

Estructura i continguts – Document de base
pel procés participatiu

10 de desembre 2020

Estructura i continguts

Full de Ruta de l'Economia Circular a Catalunya

Missió

Visió

Principis

**Objectius
estratègics**

Metodologia

- Comparativa internacional
- Diagnosi de circularitat a Catalunya
- Sessions de Treball Internes
- Consultes a entitats i empreses

Procés participatiu - A debat

- **Línies d'actuació**
- **Accions**

Missió: raó de ser i principal objectiu

Visió: què volem arribar a ser (motivador i inspirador)

Missió

Accelerar la transformació de Catalunya cap a una economia circular que actuï com a palanca de recuperació econòmica en un marc polític coherent que, a partir de la col·laboració públic-privada, reculli sinèrgies amb les polítiques transversals i sectorials i, alhora, involucri a tota la ciutadania

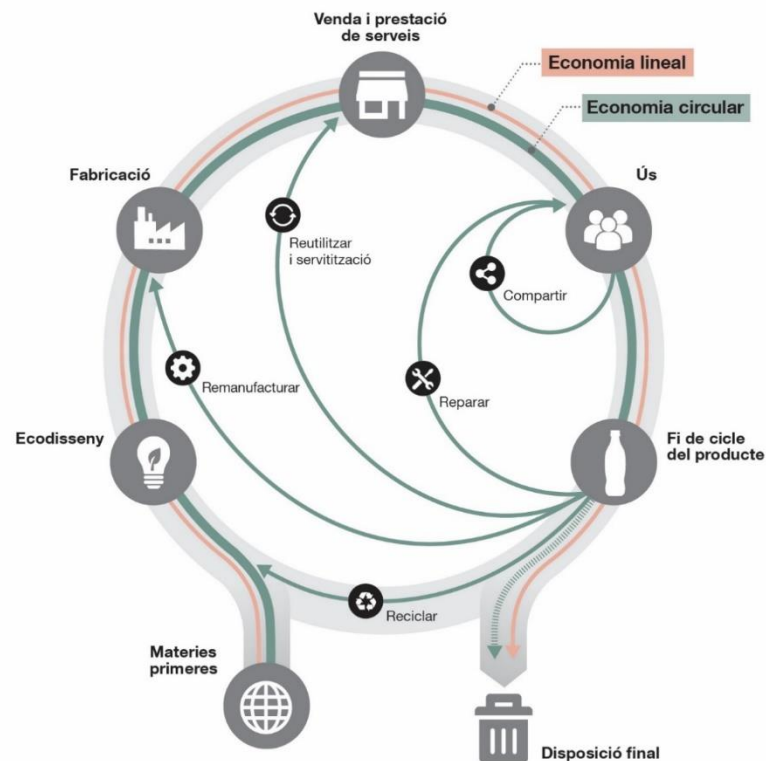
Visió

Una Catalunya on les polítiques i instruments públics i els projectes sectorials s'alineïn per superar el model lineal potenciant la circularitat en les decisions de producció i consum.

Una Catalunya amb un model econòmic i social basat en la racionalització dels cicles de vida dels recursos i la maximització de la utilitat i el valor dels productes, components i materials.

Una Catalunya amb una economia pensada per ser reparadora i regenerativa que fomenti la prevenció en la generació de residus, la reutilització, la remanufactura i el reciclatge.

Una Catalunya que posi el focus en la millora del benestar humà i l'equitat social, redueixi els riscos ambientals i faci un ús eficient dels recursos.

Principis

Desenvolupament sostenible

Impulsar la descarbonització de l'economia, contribuir a donar resposta a l'emergència climàtica i garantir la salut de les persones i dels ecosistemes integrant els aspectes de sostenibilitat ambiental en la presa de decisions

Eficiència i conservació del valor

Cercar solucions globals eficients, allargar el cicle de vida dels productes i conservar el valor dels recursos, materials i productes

Col·laboració i alineació

Col·laboració entre actors públics i privats per generar sinèrgies i alineació en la transformació circular de Catalunya

Innovació i competitivitat

Promoure nous models de negoci innovadors i competitius basats en el disseny per a la circularitat

Compromís i seguiment

Monitoritzar el grau de circularitat de Catalunya per avaluar el compromís circular de l'administració, les empreses i la societat en el seu conjunt

Objectius estratègics

4 objectius estratègics quantificables i interrelacionats amb els seus corresponents indicadors de seguiment

Contribuir a aconseguir la neutralitat climàtica

Emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEH) netes iguals a zero

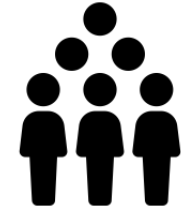
Desacoblar el desenvolupament econòmic del consum de materials

Una Catalunya sostenible, resilient i inclusiva que no deixi ningú enrere

Tancar el cercle

Passar d'un model lineal a un model de producció i consum amb cadenes de valor en xarxa i circulars que permetin preservar els recursos dins d'un cicle continu

Consciència circular

Impulsar una cultura circular a tota la societat catalana (AAPP, empreses i ciutadania) per construir un sistema global sostenible i resilient

Metodologia

Comparativa Internacional

Anàlisi de 37 Fulls de Ruta, +50 línies de treball i +170 iniciatives a nivell europeu

Conclusions:

- *Visió a llarg termini (2020-2030)*
- *Flexible i actualitzable*
- *Estratègies mixtes, combinant iniciatives transversals i sectorials*

Diagnosi de circularitat a Catalunya

Diagnosi dels reptes de l'economia circular a nivell global i a Catalunya, fent èmfasi en els sectors amb major potencial de circularitat

Conclusions:

- *Necessitat d'alinejar polítiques i plans ja existents a Catalunya i impulsar les sinergies entre sector públic i privat*
- *Economia circular aplicada al món industrial i bioeconomia*

Sessions de Treball Internes

Sessions de treball específiques amb els grups de treball interdepartamental per alinear objectius i identificar principals línies de treball

Conclusions:

- *Missió, visió, principis i objectius estratègics*
- *Alineació amb els plans estratègics sectorials i transversals de Catalunya*

Consultes a entitats i empreses

Procés participatiu per validar les necessitats sectorials i transversals de l'economia circular a Catalunya i posar sobre la taula les iniciatives i accions concretes a impulsar

Conclusions:

- *Línies d'actuació i accions concretes*

La comparativa internacional dona una visió amplia sobre les línies estratègiques i iniciatives més rellevants

Sectors d'actuació

7 sectors

Tot i que la major part de línies de treball són transversals hi ha d'exclusives que apliquen a un sector en concret

Fulls de Ruta i estratègies analitzades

37 Fulls de Ruta

Totes a nivell europeu i redactades en els últims 5 anys

Anàlisi d'actuacions

Més de 170

Iniciatives detectades i agrupades dins de cadascuna de les línies estratègiques identificades

Agrupació d'actuacions

53 línies de treball

Totes les iniciatives es poden agrupar en 53 grans línies de treball, ja que comparteixen naturalesa i objectiu

Agrupació estratègica

6 línies

- Disseny del producte
- Nous models de negoci
- Reconeixement, subvencions i finançament
- Informació
- Política pública
- Reducció de residus

DAFO de l'Economia Circular a Catalunya

⚡ Febleses

- Tot i que es parteix d'una Estratègia d'Impuls a l'Economia Verda i a l'Economia Circular (2015) que ha estat molt rellevant en alguns aspectes concrets, no ha tingut l'efecte impulsor o dinamitzador esperat.
- Existeixen varis plans i polítiques sectorials públiques que contenen iniciatives relacionades amb l'economia circular però falta interrelació, execució i proximitat a les necessitats del mercat i de la societat i aprofitar sinergies
- El potencial de circularitat dels sectors és diferent i alguns d'ells estan encara molt enrere. La formació i especialització en aquest àmbit i matèria és encara molt escassa a Catalunya
- Tot i que la Generalitat de Catalunya posa a disposició de les empreses recursos i eines d'utilitat entorn a l'economia circular, el volum d'empreses que executa aquest tipus d'iniciatives és encara residual

🛡️ Fortaleses

- Catalunya disposa d'un Observatori d'Economia Circular que funciona com a clúster o hub amb entitats rellevants com a membres, així com d'un GTI que fa possible que la matèria es treballi de forma transversal
- Existeix una creixent conscienciació pública sobre la necessitat d'adoptar un model econòmic i social circular. Un conjunt destacat d'empreses i entitats tenen en la seva missió i objectius la circularitat de l'economia catalana
- Les directrius nacionals i els plans sectorials de Catalunya estan ben organitzats i vertebrats, amb identificació clara de *stakeholders*

⚠️ Amenaces

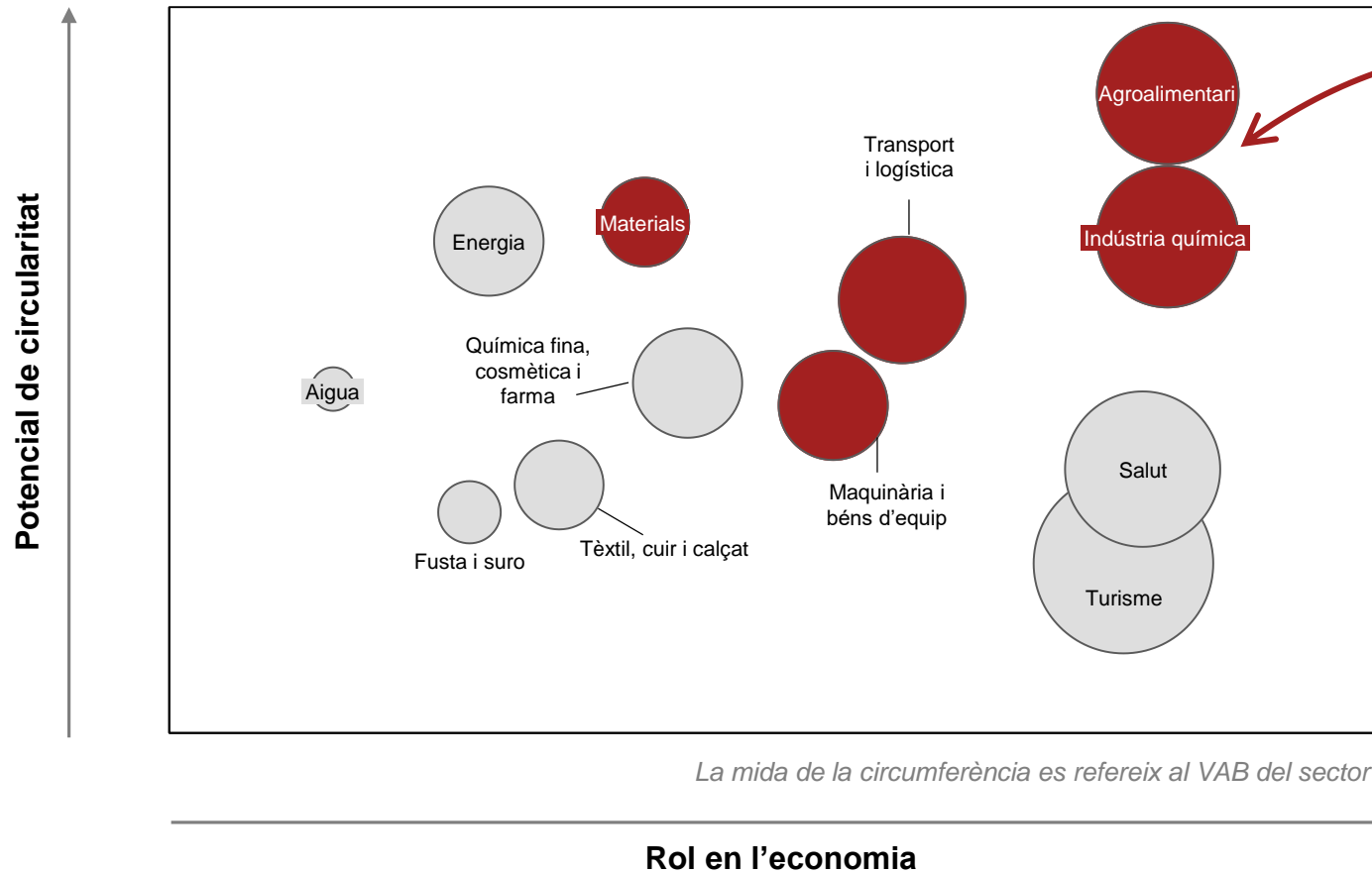
- Un percentatge baix de la societat afirma sentir molt o bastant interès i preocupació pels problemes mediambientals i actuar en conseqüència, el que pot desincentivar la producció circular.
- En un entorn post-crisi, és possible que les empreses no apostin per polítiques del tipus social i d'economia circular en no considerar-les prioritàries.

🎯 Oportunitats

- Es parteix d'un escenari que pot servir com a punt d'inflexió per a polítiques relacionades amb l'economia circular.
- Fruit del Green Deal, els Fons *Next Generation* i l'Agenda 2030 de les Nacions Unides, les empreses s'estan conscienciant de la importància de la transició ecològica
- Un 39% de la societat estaria disposada a comprar productes reintroduïts a l'economia si tingués algun tipus de certificació.
- Dins de l'Agenda Verda, tant l'economia verda com l'economia circular seran pilars clau.
- Catalunya té una bona posició internacional en aquesta matèria

Potencialitat de circularitat dels sectors a Catalunya

Sectors amb més potencial per aplicar mesures d'economia circular a Catalunya, tenint en compte:

- el seu rol en l'economia catalana
- les possibilitats d'aplicar estratègies d'economia circular

Principals resultats

- El **sector agroalimentari i la indústria química**, amb un rol en l'economia molt important, són els que compten amb un major potencial de circularitat
- **Materials, aigua i energia** són sectors clau com a proveïdors de solucions en economia circular

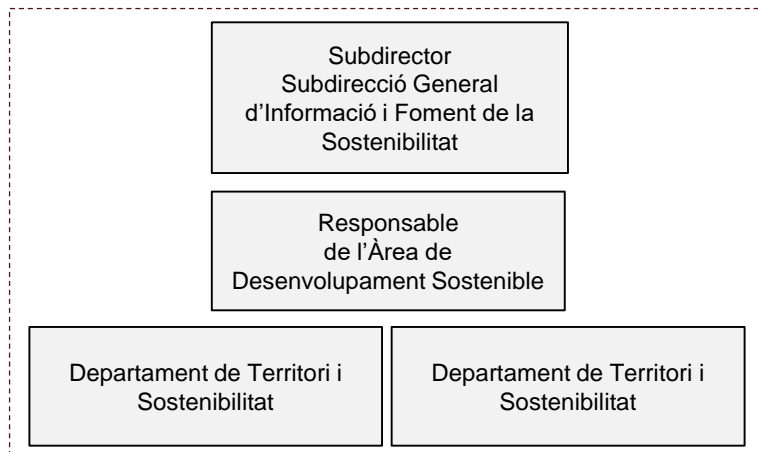

El GTI ha participat activament en les diferents fases d'elaboració del Full de Ruta....

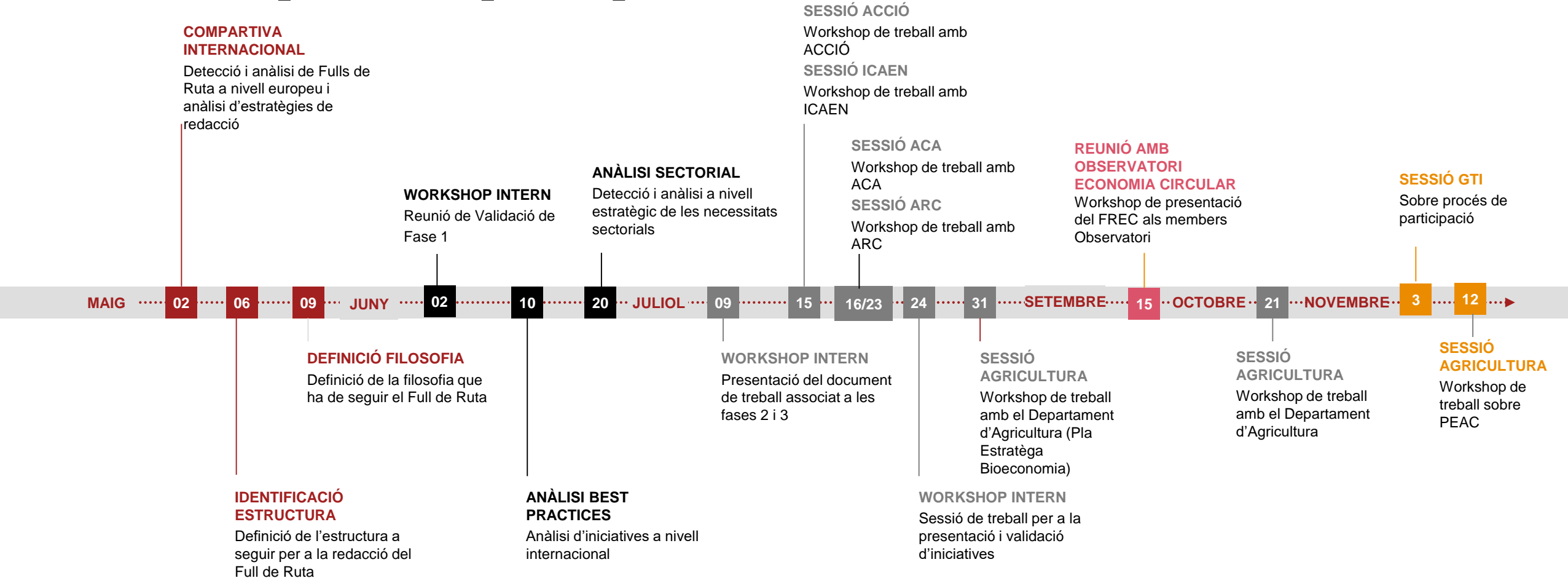
Grup de Treball Interdepartamental

Generalitat de Catalunya
Departament de Territori i Sostenibilitat

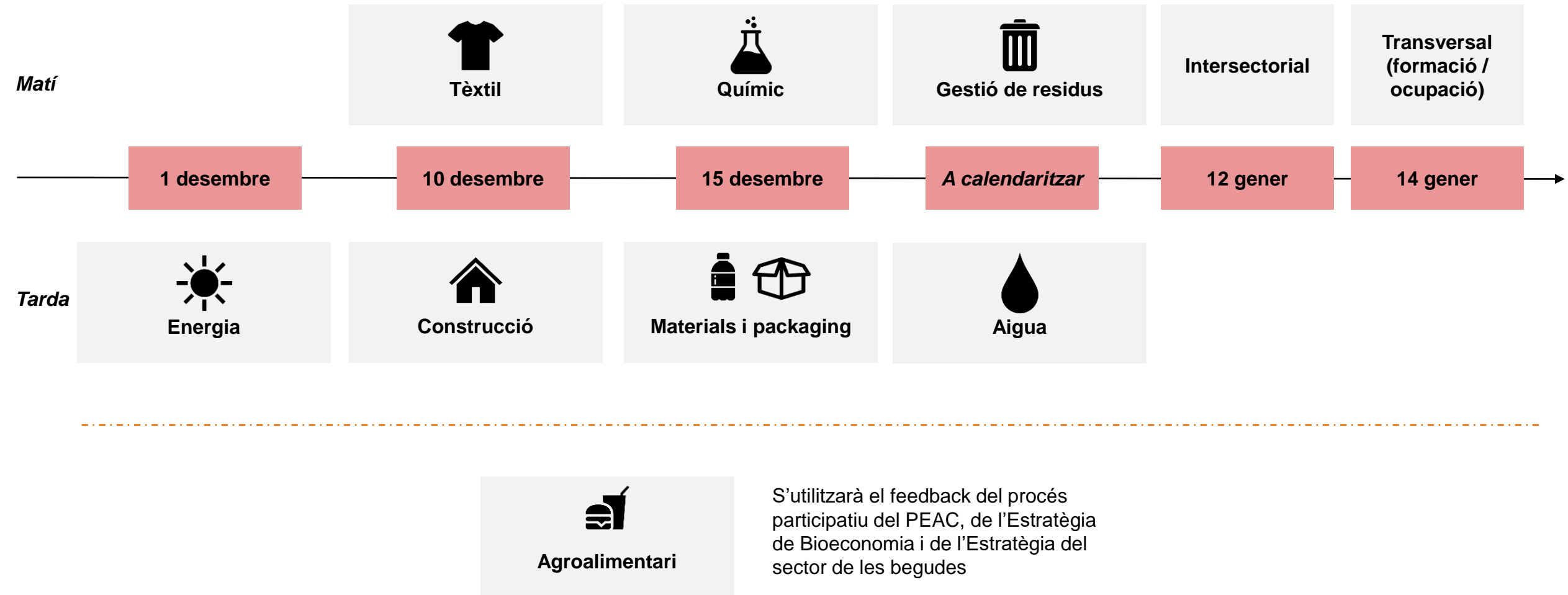

...en reunions virtuals col.lectives i bilaterals i tindran un paper clau en el procés de participació

El procés participatiu té el següent calendari:

Informació sobre el procés participatiu

Objectius

- **Informar** dels objectius estratègics, missió, visió, principis i metodologia emprada per elaborar el Full de Ruta de l'Economia Circular a Catalunya
- **Deliberar (debatre)** sobre:
 - les necessitats dels sectors econòmics clau de Catalunya per incrementar la seva circularitat
 - les línies d'actuació i les accions necessàries perquè el seu sector avanci cap a l'economia circular
- **Resultats de la deliberació:**
 - Propostes en relació amb línies d'actuació i accions concretes per aconseguir el canvi real cap a un model econòmic circular

Desenvolupament de la sessió

Les sessions tindran una durada prevista de **1 hora i 30 minuts** i estaran formades per un presentador, un dinamitzador i un màxim de 15 assistents en línia

- **5': Benvinguda** als participants per part dels membres impulsors del Full de Ruta → *DTES*
- **15': Presentació** del context i estat de situació en el procés d'elaboració del Full de Ruta d'Economia Circular (missió, visió, objectius estratègics i metodologia emprada) → *Anna Merino, PwC.*
- **5':** Explicació del **funcionament, estructura i dinàmica de la sessió**, els resultats esperats i presentació de l'eina emprada → *Marga Rosselló, PwC*
- **60': Dinamització de la sessió** i identificació de les necessitats sectorials i de les possibles línies d'actuació i accions → *Marga Rosselló, PwC*
- **5': Tancament, comiat i següents passos** → *DTES*

Eina utilitzada

Per tal de dinamitzar la sessió, involucrar i incentivar la participació activa de tots els participants i recollir les propostes de forma sistematitzada, utilitzarem la plataforma **miro**.

Miro es una plataforma interactiva que permet accedir a una pissarra virtual on es poden afegir comentaris, idees...

[Fes clic per veure el tutorial 1](#)

[Fes clic per veure el tutorial 2](#)

Preguem que tots els participant, us registreu abans del començament de la sessió (és totalment gratuïta) i mireu els vídeo-tutorials per entendre com funciona la plataforma.

Resultats i retorn

Un cop finalitzades les sessions participatives es procedirà a:

- **Avaluar** les aportacions dels diferents actors pel que fa a línies d'actuació i accions
- Elaborar un **informe** amb els **resultats** del procés: sessions i formulari
- Elaborar un **informe de retorn** de les propostes als diferents actors participants

Informació adicional

Les vies a participar són dues:

1. Sessions d'informació i debat
2. Formulari en línia

[Link al procés participatiu](#)

Podeu consultar els avanços del procés participatiu al portal Participa Gencat

[Fes clic a la web del portal Participa Gencat](#)

Inici

Processos participatius

Consells de participació

Participació en normativa

Agenda

Ajuda

Elaboració del full de ruta de l'economia circular a Catalunya

Elaboració del full de ruta de l'economia circular a Catalunya

FASE 2 DE 3

Fase de participació

01-12-2020 - 31-01-2021

[Veure les fases](#)

[El procés](#) [Sessions d'informació i debat](#) [Qüestionari valoració sessions virtuals](#) [Comissió de seguiment](#)

Informa't

Consulta els processos participatius, iniciatives normatives o consells de participació que estan en marxa. Podràs veure les propostes que han fet els ciutadans i revisar les més recents, les més valorades o les més comentades

Participa-hi

Vine a les sessions de debat, fes aportacions en línia o comenta les d'altres participants

Consulta els resultats

Revisa els informes de les sessions, accedeix a la valoració dels participants i coneix la resposta de l'Administració

El portal Participa Gencat pretén construir una societat més oberta, transparent i col·laborativa. **Uneix-te i participa!**

Les iniciatives i accions a incloure en el FREC han de complir les següents condicions

Innovadores i amb capacitat transformadora:

Les iniciatives plantejades han de suposar un impuls en el sentit de configurar-se com a noves línies de treball en l'àmbit de l'economia circular a Catalunya i que siguin referents i exemples de best practices internacionals amb resultats d'èxit

Alineades amb les necessitats:

Han de donar resposta als reptes actuals de Catalunya en matèria de recuperació econòmica sostenible i les necessitats empresarials identificades en els sectors amb major potencialitat circular

Que generin sinèrgies:

Que s'integrin amb els plans ja existents per tal de generar sinèrgies amb iniciatives que s'estan duent a terme en el sentit que permetin transversalitzar-les o escalar-les

Amb sentit per a Catalunya:

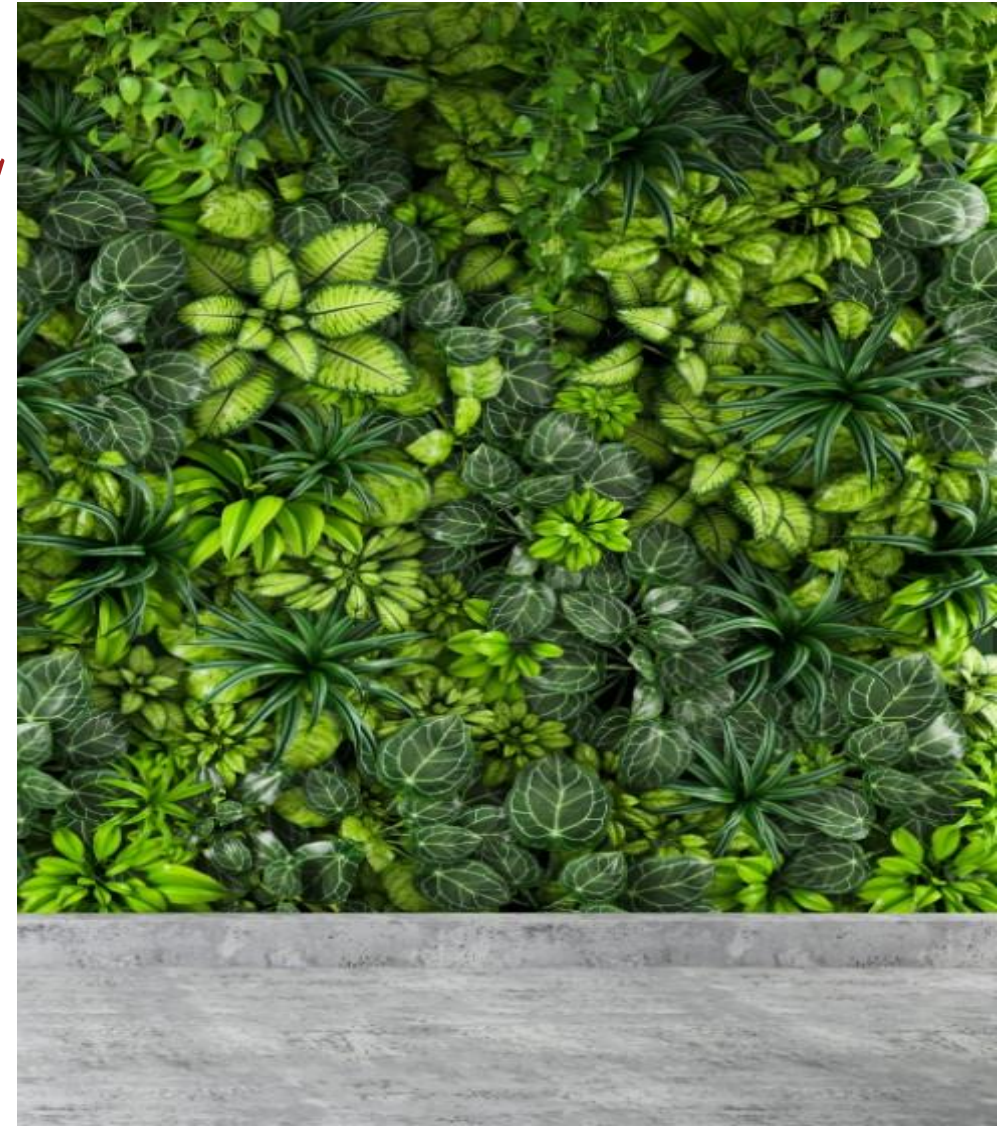
Que puguin ser impulsades amb les eines de les quals es disposa a Catalunya, siguin realistes i amb una calendarització segons compliment dels objectius operatius

Algunes possibles iniciatives sectorials i transversals

- 1 Formació professional i conscienciació ciutadana
- 2 Compra Pública Verda i Circular
- 3 Ajuts públics i fiscalitat
- 4 Economia circular i aigua
- 5 Foment d'un nou model energètic
- 6 Simbiosis industrial i subproductes
- 7 Creació d'un Hub de l'Economia Circular a Catalunya
- 8 Economia circular en el cicle de la matèria orgànica
- 9 Economia circular en el sector tèxtil

Exemples il·lustratius

Exemple il·lustratiu

Integrants que accionaran aquesta iniciativa

Benefici de caràcter ambiental, social o econòmic

- Benefici molt elevat associat a aquesta iniciativa
- Benefici elevat associat a aquesta iniciativa
- Benefici moderat associat a aquesta iniciativa

Sectors als quals aplica la iniciativa

ODS's associats a aquesta iniciativa

9. Economia circular en el sector tèxtil

- Incrementar la capacitat de recollida tèxtil i llar post-consum i plantejar solucions de mercat viables
- Organitzar sessions de treball en les que es doni suport al potencial del sector en afavorir la reciclabilitat, el reciclatge i l'ús de fibres, fils i teixits reciclats
- Explorar noves vies d'upcycling per a residus tèxtils preconsum per a ús industrial
- Fomentar l'ecodisseny de les peces de roba per a garantir una major durabilitat i vida útil
- Generalitzar la creació de nous models de negoci circulars, tant a nivell de consumidors com de productors, amb l'ús d'eines digitals com a facilitadores
- Avançar cap a una producció tèxtil sostenible i neutra climàticament amb la millora de l'estalvi i l'eficiència energètica i en l'ús de l'aigua durant el procés productiu, intensificant la cerca d'alternatives per a prevenir els efectes de l'alliberament de microfibrilles i d'altres substàncies de risc

Participants

- Direcció General de Polítiques Ambientals i Medi Ambient del Departament de Territori i Sostenibilitat

Beneficis

-
-
-

Sectors

-
-
-
-
-
-
-

Alineació amb ODS

-
-

Impacte

-
-

Indicadors

- Nombre d'empreses que s'han adherit
- Recollida selectiva de residus tèxtils

Calendari

2020	2021	2022	2023
1S 2S	1S 2S	1S 2S	1S 2S

Iniciativa i Accions associades

Grau d'innovació i Repercussió

- Benefici molt elevat associat a aquesta iniciativa
- Benefici elevat associat a aquesta iniciativa
- Benefici moderat associat a aquesta iniciativa

KPI's de seguiment

Calendari estimat de la implementació de la iniciativa

Economia circular al sector dels materials

Context

El sector de materials té un caràcter transversal ja que tots els productes incorporen algun tipus de material (biomassa, minerals metàl·lics i no metàl·lics combustibles fòssils, etc.). **A Catalunya**, el 71% del consum domèstic de materials prové de l'extracció domèstica, mentre que el 29% restant prové de les importacions netes. El consum domèstic de materials per habitant s'ha reduït un 1,3%, (-0,3% TCAC: Taxa de Creixement Anual Compost) i **la productivitat material ha augmentat un 11,9%** (2,8% TCAC), des del 2012 fins al 2016 .

Un dels materials més controvertits són els plàstics. El creixent ús de materials plàstics en gran varietat de sectors com l'alimentació, el tèxtil o la construcció, entre d'altres, fa que la contaminació produïda per l'ús excessiu de materials plàstics sigui una de les grans amenaces del nostre planeta. **L'extensiva aplicació dels plàstics en el dia a dia fa que s'espera que la producció mundial d'aquest material es dupliqui durant els pròxims 20 anys i es quadruplici pel 2050, des dels 311 Mt actuals** (embalatges, plàstics per edificis, equips electrònics i elèctrics, sector automobilístic, entre d'altres).

Actualment, **els sistemes de reciclatge només permeten conservar un 5% del valor dels plàstics d'embalatge a nivell mundial.**

Economia Circular al sector dels materials

El nou Pla d'Acció de l'Economia Circular de la UE incorpora una estratègia específica per als materials plàstics amb l'objectiu d'aconseguir que al 2030 tots els plàstics utilitzats per al *packaging* siguin reutilitzables o reciclables.

Un dels objectius estratègics del present Full de Ruta de l'Economia Circular a Catalunya és desacoblar el desenvolupament econòmic del consum de materials per aconseguir una Catalunya sostenible, resiliència i inclusiva.

La **innovació en materials**, processos i productes que afavoreixin la utilització de tecnologies que permetin la substitució de determinades matèries primeres reduirà les externalitats negatives sobre el medi ambient i la societat. S'ha de **millorar l'eficiència productiva** a totes les fases de la cadena de valor i **fomentar la reutilització i el reciclatge**, de manera **que els materials “circulin” i “recirculin” per tota la cadena de valor amb la màxima utilitat i valor**. El sector ha de donar un pas endavant a l'hora de **prolongar la vida útil dels productes** de manera que es redueixi el consum de matèries primeres i es minimitzi la generació de residus. Durant tot aquest procés, és clau que es redueixi la incertesa sobre la composició de les **matèries primeres secundàries** i que s'augmenti la seva traçabilitat (especialment pel que fa al possible contingut de substàncies perilloses) de forma que aquestes puguin tenir les **característiques tècniques i de qualitat demandades pels productors, a un preu competitiu i estiguin disponibles en les quantitats i terminis demandats**.

L'objectiu final és que Catalunya avanci cap a un desenvolupament econòmic amb una menor dependència del consum de materials.

Gràcies